

Trots en breekbaar

Onlangs liet Mark Rutte ons weten dat hij trots is op Nederland, net zoals ruim tien jaar geleden zijn tegenstrever om het partijleiderschap dat deed. Rutte vergeleek ons land met een vaas, een breekbaar bezit, dat we vooral moeten blijven vasthouden. Wat we hebben, is niet vanzelfsprekend. We kunnen het zomaar kwijtraken. Daarom is het nodig om compromissen te sluiten, verantwoordelijkheid te nemen en daarbij altijd het grotere, maatschappelijke belang voorop te stellen. Allemaal waar zou je zeggen, maar toch waren er veel honende reacties te lezen. Alleen maar om dat vaasje? Of zouden velen vinden dat Rutte die waarden in de praktijk zou moeten waarmaken?

GROENE HESJES

Als laatste suggereerde Rutte dat de 'doeners' wat vaker moet worden verteld dat we ze waarderen. Voor advocaten zal gelden dat ze dat juist nu heel erg missen. Gehuld in groene hesjes trokken zij ten strijde tegen de plannen van Sander Dekker om de toegang tot het recht te beperken. Juist van de minister voor Rechtsbescherming hadden ze anders verwacht. Ook ik schreef een jaar geleden dat notarissen van 'hun' minister geen wetsvoorstel hadden verwacht dat enkel ten doel had de notariskosten voor een huwelijk in algehele gemeenschap van goederen te beperken. Het zal toch niet in de eerste plaats om de kosten gaan? Voor onze minister zal toch de kwaliteit van de rechtspleging en rechtszekerheid voorop staan?

STERK MERK

Maar het kan verkeren. Een Tweede Kamerlid had de minister in december vragen gesteld over de staat van het notariaat. In zijn antwoorden schrijft hij geen signalen te hebben dat de marktwerking geleid heeft tot vertrouwensverlies in de notaris. De notaris staat nog steeds voor rechtszekerheid, deskundigheid en onpartijdigheid en wordt door burgers en bedrijven gewaardeerd als een 'sterk merk', aldus Dekker. Hij stelt dat een competitiever notariaat zich meer op zijn klanten is gaan richten, maar dat dat niet geleid heeft tot meer tuchtklachten of zwaardere sancties door de tuchtrechter. Dat zou mogelijk komen door onze intercollegiale kwaliteits-toetsen, die immers helpen om de professionele beroepsnormen hoog te houden.

ZINVOL

Hoewel er geen reden is tot zelfgenoegzaamheid en er op sommige terreinen echt nog wel slagen gemaakt kunnen worden, herken ik het beeld dat de minister schetst. Het afgelopen jaar vierde de KNB het 175-jarig bestaan. Het hele jaar hebben we in gezamenlijkheid uitgedragen hoe trots we zijn op ons vak. Die trots valt en staat met de belangrijke maatschappelijke functie die wij uitoefenen. Ons handelen zal daarom vooral door het maatschappelijk belang moeten worden bepaald. Wat dat belang is en wat de maatschappij daarbij van ons verwacht, verandert echter in de loop der tijden. Deze dagen komen die verwachtingen samen in het begrip 'poortwachter'. Net als banken en accountants wordt notarissen een belangrijke rol toebedacht bij fraudebestrijding en fraudepreventie. Die rol vervul ik als notaris graag, want zo draag ik bij aan het oplossen van een maatschappelijk probleem. Het doen van zinvol werk is waar het leven echt om draait. Voor werkgeluk is het daarnaast nodig dat je in enige mate autonoom en zelfstandig kunt zijn en dat je je niet te veel zorgen maakt. In de poortwachtersrol is dat voor een notaris echter best lastig. Er wordt veel van ons verwacht, misschien wel meer dan we kunnen waarmaken. Zeker gezien de huidige hoeveelheid middelen die ons ten dienste staan. In het toezicht wordt met die disbalans echter niet altijd rekening gehouden.

REGISTER

Ook de banken slaan alarm: om te kunnen voldoen aan de verwachtingen moet de overheid hen als poortwachters meer middelen geven. Nu kan het zijn dat iemand door de ene bank wordt afgewezen en door een andere bank toch als klant wordt aangenomen. Banken willen daarom met elkaar gegevens kunnen delen over mogelijk foute klanten. Dezelfde wens hebben notarissen. Toch lijkt zo'n eigen register met verdachte personen te stuiten op bezwaren van de Autoriteit Persoonsgegevens. De geloofwaardigheid van de overheid staat hierdoor op het spel. De overheid zou zelf een frauderegister moeten faciliteren, waar centraal klantenonderzoek kan worden gedaan, door banken, notarissen en andere poortwachters. Ook de overheid moet leveren. Niet alleen in woorden, maar vooral ook in daden. Alleen dan houden we het vaasje van Rutte heel. ■

Nick van Buitenen | VOORZITTER KNB